

MÉHLEGELŐK A KÖZTERÜLETEKEN

2020. 05. 06.

A korábbi évek sikerei alapján az idén is több helyen létesített közterületi méhlegelőket a Hegyvidéki Zöld Iroda. Az egyik ilyen esemény alkalmával megismerhettük ezt a szinte láthatatlan kezdeményezést.

Talán még a mezőgazdaság világában jártas hegyvidékiek sem gondolnák, hogy a virágos rétnek tűnő zöld felületek mögött tudatos szándék, gondos tervezés és pontos kivitelezés áll. A XII. kerületben már hét helyen vannak mesterségesen vetett és fenntartott méhlegelők. A legújabb, amelyik most még csak földbe vetett magként várja a csírázást, a Ráth György és a Roskovics utca által bezárt száz négyzetméteres terület, nem messze a Hegyvidék egyik védett természeti értékétől, a tekintélyes platántól.

A korábbi évek vetései alapján sok értékes tapasztalat gyűlt össze, amik most ott lapulnak a vetésre előkészített magkeverékben. Jelentős sikernek könyvelhető el, hogy van a kerületben olyan kísérleti terület, ahol tudatos kezeléssel (egyebek közt felülvetéssel) kialakított kaszáló több mint száz növényfajnak ad menedéket. Ez az érték különösen a kerti gyepek alig

féltucat fajához képest nagyon komoly előrelépés, nemcsak a beporzó rovarok és más állatok, hanem általában a biodiverzitás, azaz a biológiai sokféleség megőrzése szempontjából.

A méhlegelők esetében a gondoskodás nem ér véget a vetésnél. A rendszeres öntözés mellett ezeken a területeken a szokásosnál kevesebbszer kaszálnak a kertészek. A természetközeli művelés védettebb környezetet biztosít növénynek, állatnak egyaránt.

A Hegyvidéki Zöld Iroda tervei szerint a következő években, a folyamatos telepítésnek köszönhetően, a XII. kerület méhlegelőinek száma meghaladhatja a húszat. Ehhez hozzászámolhatók még a Fővárosi Vízművek ingatlanjai, a társasággal kötött megegyezésnek megfelelően. Ezeken a területeken ugyanis (jelenleg három ilyen van nálunk és egy a szomszédos XI. kerületben) a beporzó rovarok igényeit is figyelembe vevő fenntartás folyik, egyre nagyobb sikerrel.

A magok elvetését ezúttal Sipos József végezte, aki amellet, hogy növényorvos, gyerekkora óta méhészkedik, és a környezet szempontjait is figyelembe vevő gazdálkodást folytat, a tavalyi év agrárembere címmel is dicsekedhet. A maga nemében egyedülálló hegyvidéki Méhbarát Kerület programban felkért szakértőként és lelkes segítőként vesz részt. Ő állította össze azt a 44 fajt számláló növénylistát is, amelynek most elvetette a magjait.

A vetőmagokat fajoként megfelelő arányban kellett kimérni, hogy összeálljon az a másfél kilós keverék, ami elegendő a száz négyzetméterre. Ebben a gazdagnak számító keverékben olyan növények kaptak helyet, amik egyenként is a beporzó rovarok kedvencei, és együtt biztosítják, hogy egészen ősziig mindig legyen nyíló virág. Sőt, ennél is többet, mert az élőlő fajok és a saját magjaikat elszóró egynyáriak miatt jövőre is virágba borul a terület.

A növények kiválasztásánál a sok egyéb szempont mellett háttérbe szorult, hogy a fajok lehetőleg legyenek a Hegyvidéken egyébként is őshonosak, de egy-két kivételtől eltekintve mindegyikük Kárpát-medencei növény. A jól előkészített, morzsalékos magágyba nagy körültekintéssel kellett elszórni a magokat, mert azok között sok nagyon apró is van. Ezeknél a vetés után már észre sem lehet venni, ha egy csoportba kerülnek, vagy egyes területrészekre nem jut belőlük.

A kézzel szórt magokat aztán egy gereblyével finoman a talajba kell ütögetni, majd hengerrel tömöríteni a felszínt. A vetés utolsó lépése az öntözés, aminél arra kell figyelni, hogy a talaj felső rétege, ahol a magok fekszenek, egyenletesen átitatódjon, de sehol se folyják meg a felszínen az öntözővíz, mert az így kialakuló patakok összemoshatják a magokat, úgy pedig nem lesz egyenletes a kelés.

Persze előírászerű vetés esetén is marad bőségesen tér a természet esetlegességének, hiszen teljesen véletlenszerű, hogy végül milyen növények kerülnek egymás mellé. A levélrózsát nevelő vagy bokrosodó fajok nagyobb helyet igényelnek, mások inkább magasra, a többiek fölé nyúlnak, de ezekért az egyedi igényekért a vetett méhlegelő növényeinek pontosan ugyanúgy meg kell küzdeniük, mint a vadvirágos réteken.

A városi méhlegelők telepítése mindamellet egy gesztus is a Hegyvidéki Zöld Iroda részéről, amivel a kialakult járványügyi helyzet miatt elmaradó hagyományos tavaszi muskátliosztást szeretné – még ha csak részlegesen is – pótolni. A dísnövények helyett most ezeken a mesterséges réteken gyönyörködhetnek a kerület lakói a természet sokféleségében és a nyíló virágok szépségében. A virágokat, ha mégoly vonzók is, nem szabad leszedni, csak helyben csodálni. A vázában a vadvirágok úgylis lehangelőan gyorsan elveszítenék vonzerejüket.

A jövő évtől, a tervek szerint, a virágosztás alkalmával olyan méhbarát növényeket kapnak a hegyvidékiek, mint a petúnia, a levendula vagy a mézvirág. Ezenfelül a vállalkozó kedvűek néhány négyzetméterre való magkeveréket is hazavihetnek majd. Így nemcsak a közterületeken, hanem a kertekben is gyarapodhat a XII. kerület növényvilágának változatossága, nyílhatnak a beporzó rovarok – és nem utolsósorban az emberi tekintet – számára vonzó virágok.

(Barta)